Az vég Temesvárban

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

A szakasz fő témája

A törökök hitszegő csapdája, az utolsó kétségbeesett harc és Losonczi fogságba esése.

Mi történik ebben a blokkban?

- A kapun kívül 50000 lovas török várja a kivonulókat; a keresztény menetet két oldalról, mint egy szorítót fogják közre.
- Alighogy elhagyják a kaput, a törökök rárontanak a menetre, és elkezdik elrabolni a fiatalokat, köztük Losonczi apródját, Tomorit is.
- Losonczi azonnal átlátja a hitszegést, és elszántan elüvölti magát: a török eskü hazugság volt, de haljanak meg vitéz módra.
- Megszólalnak a dobok, a magyar vitézek fegyvert rántanak, és esélytelen, de hősies közelharc kezdődik a hatalmas túlerővel szemben.
- Losonczi vakmerő módon egy hegyes tőrrel ráront az egyik török parancsnokra (szandzsákbégre) és átdöfi azt.
- A harcban a kapitány két súlyos sebet kap, végül leterítik és élve fogságba ejtik.
- Ahmed pasa sátra elé viszik a vérző Losonczit, ahol a pasa dühösen kérdőre vonja: miért mert szembeszállni a szultán erejével?
- Losonczi halál megvető bátorsággal az arcába vágja: a törökök hite hitvany, és ha tudta volna, hogy ilyen ebek, még több törököt ölt volna meg.

Tartalmi összefoglaló

A Prajko-kapun kilépő kereszténységeket Ahmed pasa 50 000 lovasa várja, akik szűk folyosót hagyva azonnal körbeveszik a gyanútlan kivonulókat. A törökök azonnal megszegik az esküt: rátámadnak a civilekre és elkezdik elhurcolni a fiatal apródokat. Látva a gyalázatot, Losonczi kiadja a végső parancsot a harcra: ha már megcsalták őket, adják drágán az életüket. Vérfürdő veszi kezdetét. Losonczi az első sorban küzd, tőrével személyesen nyársal fel egy török főtisztet, de a túlerő felülkerekedik. A kapitányt két sebből vérezve elfogják és Ahmed pasa sátra elé rángatják. A gőgös hadvezér szemrehányásaira Losonczi büszkén és megalkuvás nélkül felel: becstelen kutyáknak nevezi a törököket, megbánva, hogy egyáltalán hitt az adott szavuknak.

10/14. RÉSZ
(365–404. sor)

Az vég Temesvárban

Losonczi Istvánnak haláláról

Tinódi Lantos Sebestyén

Fontosabb régi szavak

- szájjok tátva áll, mint éh farkasoknak – lesben állnak, mohón várják a prédát.
- apródgyát – fegyverhordozó ifját, nemes szolgáját.
- általnyársola – átdöfött, felnyársalt (fegyverrel).
- feddenie – szidni, dorgálni, felelősségre vonni.

Érdekesség / Történelmi háttér

A törökök indoka a hitszegésre koholmány volt: Ahmed pasa azzal védekezett, hogy a magyarok korábban Lippánál megszegték az esküjüket Ulama bégnek, így ez csak jogos megtorlás. A valóságban a török seregben szolgáló radikális elemeket és janicsárokat nem lehetett és nem is akarták visszatartani a gazdag zsákmánytól.

- **Történelem:**

Milyen indokkal próbálta Ahmed pasa igazolni a hitszegést, és mennyire állta meg ez a helyét a korabeli hadi jog szerint?

- **Irodalom:**

Elemezzük a szövegben található „szájjok tátva áll, mint éh farkasoknak” hasonlatot! Hogyan alapozza meg ez a kép a törökök elszántságának és vadságának bemutatását?

- **Kreatív:**

Képzeljétek el Losonczi és Ahmed pasa feszült találkozását a sátorban. Írjátok le 3 mondatban, milyen kontraszt feszül a győztes, de dühös török vezér és a sebesült, de büszke magyar kapitány között!

10/14. RÉSZ
(365–404. sor)